

Byaverksamhetens nya riktning

Workshop i framtidstänkande

Suomen Kylät

10.6.
2025

kl 17.30–19.30

Målsättningar för workshopen

- Skapa en gemensam framtidsbild av en inflytelserik byaverksamhet där byarnas röst hörs.
- Stärka bybornas röst i beslutsfattande som berör dem.
- Hitta nya idéer och metoder för att bredda framtidsmakten.
- Göra upp en handlingsplan för att nå den önskade framtiden.

Utbildningens innehåll

- Framtids tänkande
- Vad är framtidsmakt?
- Utvidgande av framtidsmakt
- Etiska riktlinjer för den som utvidgar framtidsmakten
- Metoder och verktyg
- Idéer för användning av metoden

Kom som du är, var sådan som du kommer

Det finns inga rätt eller fel svar.

Det finns bara frihet att visionera.

Idag utvärderar vi inte, vi delar bara idéer.

Här behöver du inte veta allt – det räcker att du är med.

Vi behöver inte vara överens – så länge vi lyssnar på varandra.

Alla perspektiv är värdefulla.

Ju galnare idé, desto bättre utgångspunkt för visionering!

Framtids Bladet

Specialutgåva: Byaverksamhetens nya dimensioner

Byaministerium grundades – byarnas röst nu direkt i regeringen

Idag firades invigningen av det nya Byaministeriet. Ministeriet grundades för att stödja byarnas utveckling, stärka det lokala beslutsfattandet och svara på det växande intresset bland finländare att bo och påverka i små gemenskaper. "Det handlar inte bara om landsbygden, utan om livskraftiga lösningar för framtiden," sade den nyutnämnda byaministern Aino Siimeon.

Byaboende bröt sig ur förortsbubblan – en tredjedel av finländarna bor nu på nylandsbygd

Enligt forskning bor nu en tredjedel av finländarna i byar eller hybridgemenskaper på den så kallade nylandsbygden. Platsoberoende arbete, gemenskap och resurssmarta levnadssätt har lockat många bort från storstädernas centrum.

Byakonsekvensindexet styr kommunala beslut

Byakonskvensindexet som infördes år 2058 har radikalt förändrat beslutsfattandet i kommunerna. Indexet beaktar effekterna på byarnas livskraft, tillgänglighet och gemenskap.

Drönarbussen tog skolelever till byskolan – säkert och i tid

I Norra Savolax testas nu en drönarbuss som transporterar skolelever till byskolor i avlägsna områden, där avstånden är långa och traditionella rutter svåra.

Framtids Bladet

Specialutgåva: Byaverksamhetens nya dimensioner

Byaparlamentet samlar tusentals byaaktörer till AI-stödd dialog

Det förnyade Byaparlamentet 2060 är aktivt året om via en digital plattform. Artificiell intelligens stödjer diskussionerna och sammanställer förslag baserade på byarnas initiativ direkt till statlig behandling.

Ekobyar möter klimatutmaningar – koldioxidnegativitet är vardag

I Finland finns redan över 400 koldioxidnegativa ekobyar där självförsörjande energi, regenerativ odling och smart infrastruktur förenas.

Byacoach-utbildning en del av lärarutbildningen

Kompetens inom metoder för byaverksamhet har äntligen blivit en etablerad del av lärarutbildningen. En byacoach-behörighet ger framtida lärare verktyg att agera som samhällsutvecklare.

Framtidsforum i byarna – invånarna skapar visioner för 2100-talet

Byarna har tagit framtidsmakten på allvar: framtidsforum samlar bybor i alla åldrar för att diskutera och planera långsiktiga utvecklingsriktningar.

Multiservicecenter i byarna – post, mat och välfärd från en och samma plats

Byarnas multiservicecenter har förändrat vardagslogistiken: från en och samma plats kan man nu få tillgång till post, lokal mat, hälsovård och gemensam utrustning.

Framtiden förutsägs
inte – den skapas
tillsammans.

Kort presentationsrunda

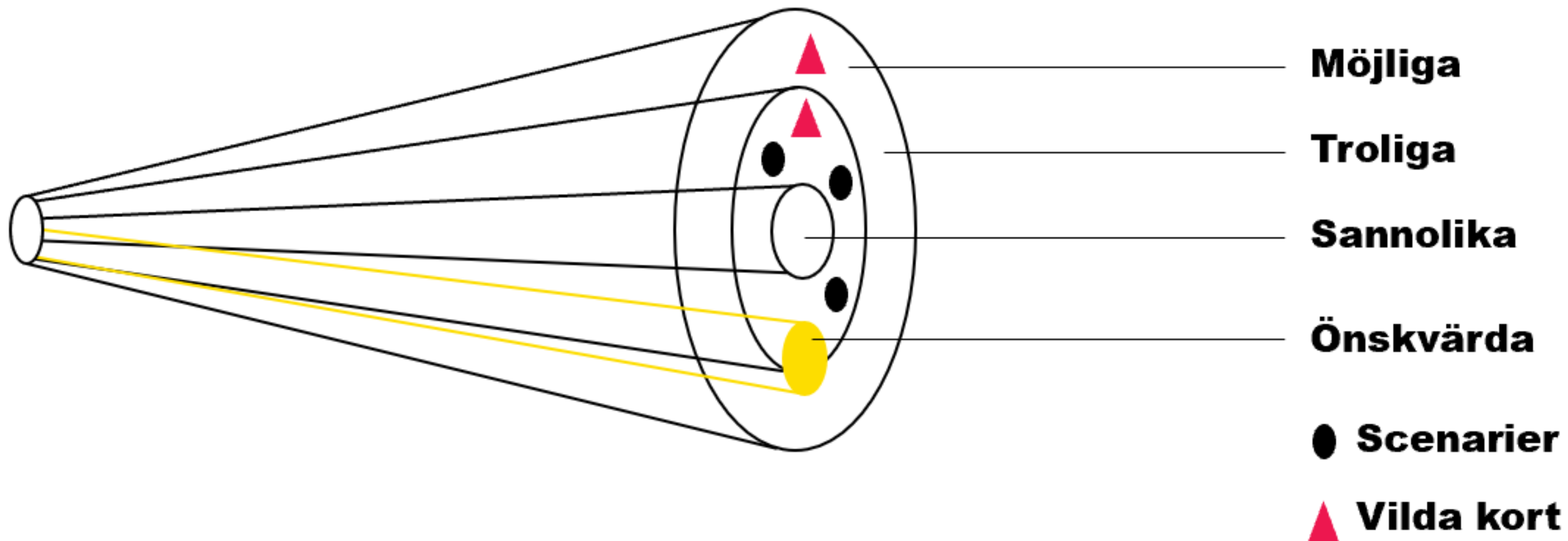

Vilken framtid? Vems framtid?

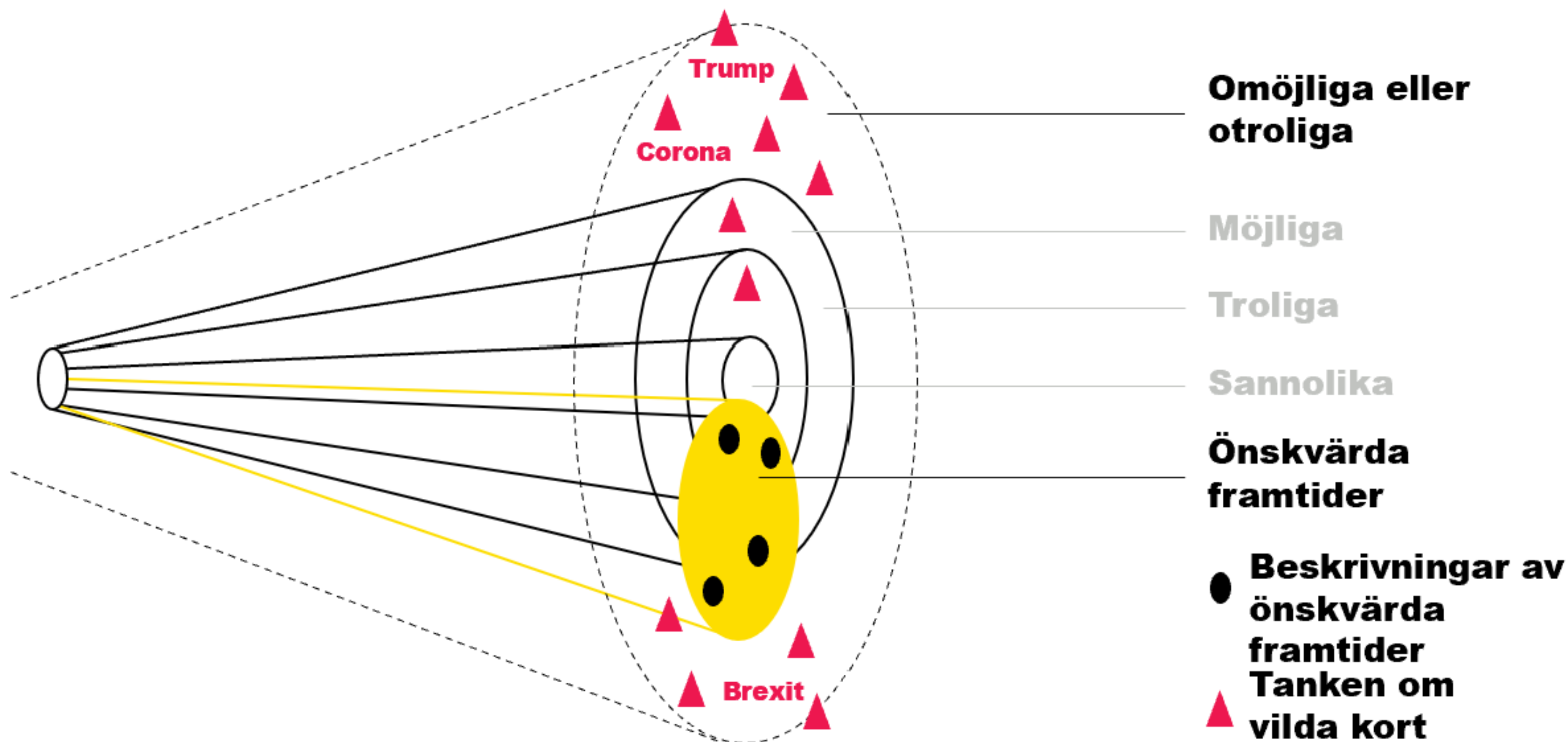

- Vad har påverkat hur vi tänker om framtiden?
- Vad grundar sig våra framtidsbilder på?
- Vilkas röster hörs eller hörs inte i samtalet om framtiden?
- Vems röster borde höras mer?
- Låter vi någon annan definiera framtiden åt oss?
- Vågar vi modigt föreställa oss annorlunda framtider?

Framtidstratten

Ofta är framtidstratten för smal

Framtidstänkande

- Framtidstänkande hjälper oss att förstå att det finns många framtider och att vi kan påverka dem.
- Färdigheter i framtidstänkande kan övas upp.
- Vi har ett ansvar att tänka på längre tidsperioder och framtider ur många olika perspektiv.

”

Framtiden kan påverkas.

Våra tankar om framtiden
påverkar våra val i nuet. Våra
val i sin tur påverkar framtiden.

Framtidsmakt

Framtidsmakt är makten att påverka vad som anses möjligt eller önskvärt i framtiden. Att utöka framtidsmakten kräver färdigheter i framtidstänkande.

Vems röst hörs?
Vem får bestämma
och vem lyssnar
man på?

Vem får vara med
och forma
framtider?

Vems åsikter har
inflytande?
Vilka antaganden ligger
till grund för
framtidsvisionerna?

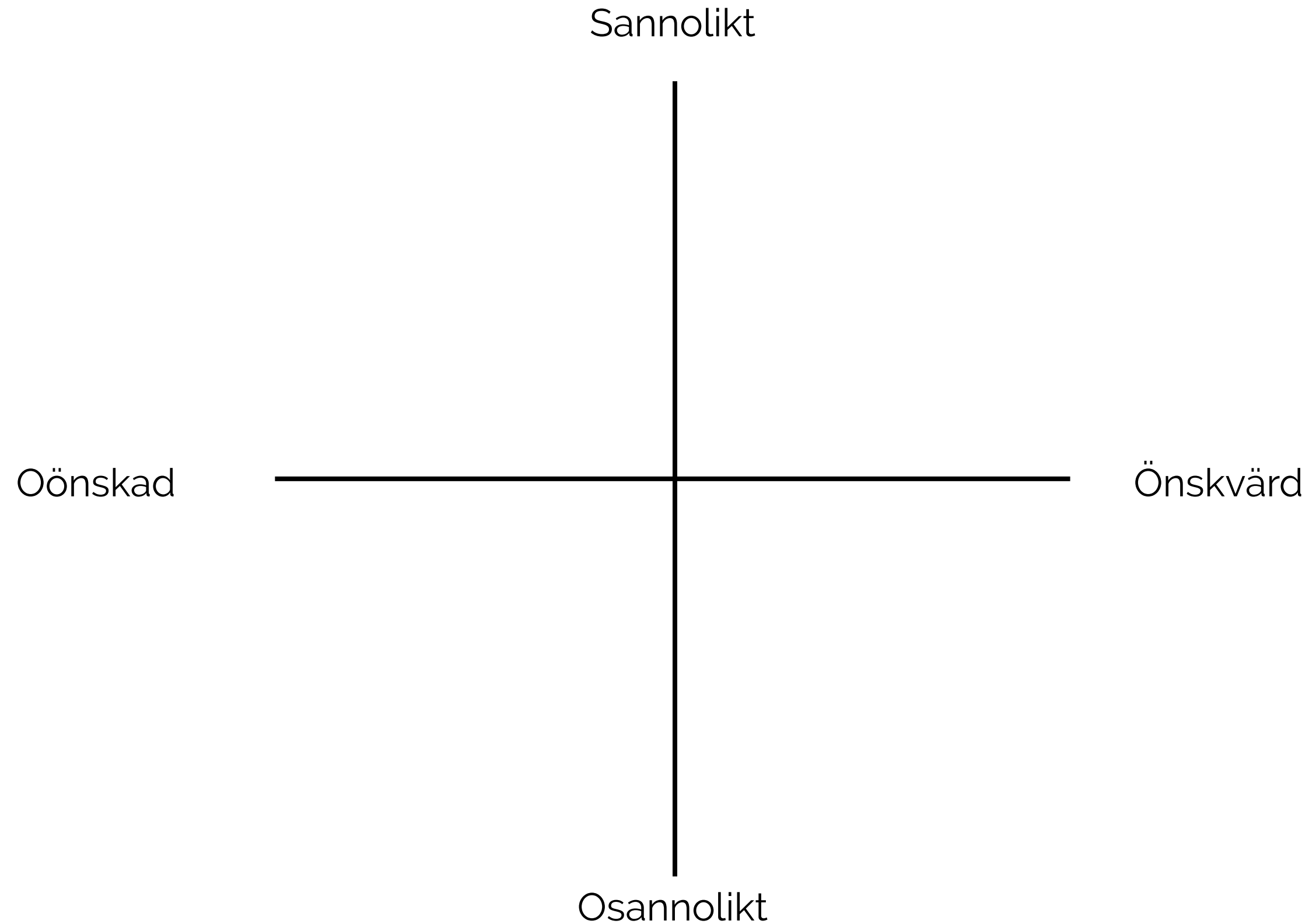
”

Det finns många framtider.

Att utöka framtidsmakten
breddar framtidsutsikterna och
hjälper till att hitta framtider
som är så bra som möjligt för
så många som möjligt.

Tillämpad Delfoi övning

Byaverksamhetens nya riktning

Suomen Kylät ry

Tänk om varje by eller bygrupp på landsbygden
hade sin egen energiproduktion?

Tänk om man bodde på landsbygden i modulära, flyttbara
hem som anpassar sig efter livssituation och årstid?

Tänk om...

Tänk om byarna var kärnan för
innovation och ny teknologi?

Tänk om byboende byggde på
gemensamt ägande och alla därmed
hade möjlighet att bo på landsbygden?

Tänk om all mat måste produceras själv?

Tänk om kommunernas budget utformades så att
byarna först själva fick bestämma vad de vill satsa på?

Föreställ dig en önskvärd framtid

Er by år 2040

Vad är annorlunda?

Vad har hänt?

Hurdant är det då?

Självständigt arbete i 5 minuter, i grupp i 10 minuter.

En önskvärd framtid för byn

Vi arbetar först några minuter självständigt.

Skriv ner på papper:

Vad i nuet vill du stärka för att framtiden ska bli bättre?

Vad vill du bevara, vad skulle du lämna bort, vad behövs mer av?

Behövs det något helt nytt?

Försök vara så konkret som möjligt.

Skapa en gemensam uppfattning

Arbeta i smågrupper i 10 minuter

Ta med er era egna önskvärda framtider till smågruppen.

Diskutera tillsammans: Vad har ni gemensamt? Vad är olika?

Diskussionsregler: Lyssna. Var vänlig mot andra.

Acceptera olika åsikter och respektera dem.

Välj en gemensam önskvärd framtid: Ni kan kombinera era framtidsvisioner, eller om det behövs, rösta mellan olika alternativ, till exempel så att varje person får två röster.

Skriv ner på papper: Utifrån den valda framtidsvisionen, formulera en kort och så konkret framtidsbild som möjligt i några meningar.

Presentera er framtidsbild för de andra på en minut.

Handlingsplan: Mot en gemensam framtid

- Hur når vi den framtidsbild vi har skapat?
- Vem behöver vara med: Vilken typ av samarbete kan vi göra och med vem?
- Vem behöver vi nå ut till och vem behöver höra vårt budskap?
- Vilka konkreta åtgärder krävs för att saker ska förändras i den riktning vi önskar?
- Behövs nya metoder eller strukturer för delaktighet?

Tilläggsinfo (lisätietoa)

Tulevaisuusvalta - Sitra

Tulevaisuustaajuus: Käsikirja työpajan
vetäjälle - Sitra

Tulevaisuuden tekijän työkalupakki - Sitra

Kohti ihmisarvoista tulevaisuusvaltaa -
Diakonissalaitos

Kansalaisareenan Tulevaisuusvalta-
blogisarja

Tulevaisuuden kylät ja korttelit

Källor

- Tulevaisuusvalta - Sitra
- Kaikki mukaan tulevaisuuskeskusteluun – mutta miten? - Sitra
- Jokaisesta tulevaisuusosallinen 2024 Diakonissalaitos
- Tulevaisuustaajuus Tulevaisuuden kylät ja korttelit
- 7.5. KyläVisio-webinaarin esitykset KyläVisio-webinaari
- KyläVisio-hankkeen työpajat 2024–2025 (SataKylät ry ja Kymenlaakson Kylät ry)

Tack!

Utbildarens namn

telefonnummer

e-post

logo

